

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om statslån til haglskaderamte frugtavlere, gartnere og landmænd [af Holger Hansen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 102) findes i tillæg A. sp. 2343, fremsættelsen i tidenden sp. 1182).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Landbrugsministeren (*Peter Larsen*): De forhold, der omhandles i det foreliggende lovforslag, og som forslagsstillerne har redegjort for i bemærkningerne til lovforslaget, er ikke ukendte for regeringen. Problemerne omkring den aktuelle haglskade kan deles i to hovedspørgsmål, som blev rejst over for landbrugsministeriet straks efter, at katastrofen var indtrådt.

Det første angik vanskelighederne for de lokale gensidige forsikringsselskaber ved at gennemføre en rimelig dækning selv af de forsikrede haglskader. Landbrugsministeriet har siden nøje fulgt det samarbejde, der, bl. a. formidlet af de landsomfattende forsikringsselskaber, er søgt gennemført med henblik på dels at sikre en rimelig dækning for det forsikrede tab, dels at foretage en reorganisering af denne forsikringsform.

Det andet spørgsmål angår de ikke-forsikrede haglskader, som omhandles i det her foreliggende lovforslag. Regeringen er enig i, at en skade af det anførte omfang inden for et forholdsvis begrænset område med de i bemærkningerne anførte driftstab for de enkelte ejendomme må efterlade et indtryk af katastrofe. Regeringen er ligeledes enig i, at der ikke kan være grundlag for, at statskassen gennem tilskud erstatter de pågældende tab, da der har været mulighed for gennem en forsikring at dække sig ind mod denne risiko.

Når regeringen heller ikke har ment at kunne foreslå, at de ikke-forsikrede skadelidte hjælpes mod følgerne af det pludselige indtægtstab enten ved statslån eller ved statsgaranti for lån i private pengeinstitutter, således som det er foreslået for stormskaderne i skovene, beror det på en principiel betænkelighed og hensyn til konsekvenserne. Der kan herved særlig henvises til, at der tidligere, i 1948, blev gennemført en lignende låneordning for haglskaderamte,

hvor finansudvalget ved sin tiltrædelse af ordningen gjorde opmærksom på, at det ikke for fremtiden kunne påregnes, at lignende skader ville blive dækket, hvorfor man opfordrede de skadelidte til at tegne en forsikring. Ministeriet har i overensstemmelse hermed senere afslået lignende henvendelser om støtte.

Vi er i regeringen klar over de vanskeligheder, der er opstået for de pågældende, men det væsentlige må være, at man kunne have forsikret, og derfor kan denne situation ikke sammenlignes med andre situationer, hvor der har været naturkatastrofer på ting, hvor forsikring ikke er mulig. Men når sagen nu rejses igen på denne måde, vil regeringen være villig til at drøfte den i det udvalg, som jeg forventer vil blive nedsat til lovforslagets behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Holger Hansen*): Jeg vil gerne indlede med at sige tak for den, jeg må måske have lov til uden malice at sige forbeholdne velvilje til at drøfte denne sag i et udvalg; det er da altid noget.

Jeg vil godt til ministerens bemærkninger om, at man tidligere gennem finansudvalget har truffet ordninger på linje med den, der her er foreslået, sige, at det er forslagsstillerne vel klar over, men det forekommer mig, at vi også kan drage sammenligninger med andre hjælpeordninger, som Danmark gennem finansudvalgets bevillinger har ydet også i katastrofesituationer udenlands. Jeg vil godt gøre ministeren opmærksom på ét specielt tilfælde, hvor finansudvalget har givet tilslutning til inden for et beløb af 20 mill. kr. at garantere kreditter for danske eksportører af kapitalgoder, særlig maskiner og redskaber, ved salg til Chile. Det var en foranstaltning, der kom til veje efter jordskælvskatastrofen i 1960. Her var der altså tale også om en rent forretningsmæssig hjælp, der ikke havde noget humanitært formål. Vi har jo så ofte spørgsmål fremme om humanitær hjælp til udlandet, som naturligvis må falde uden for betragtninger i denne retning, og hvor det er andre kriterier, der gælder. Men man, lovgivningsmagten og finansudvalget, har altså hjulpet i tidligere situationer, hvor det gjaldt udenlandske formål, og derfor må jeg finde, at